

Hlutverk og stefna Læknafélags Íslands

Þóririnn Guðnason

thorgudn@landspitali.is

Ég hef velt því talsvert fyrir mér undanfarið hvert hlutverk Læknafélags Íslands (LÍ), sem varð 90 ára á árinu, á að vera. Núverandi hlutverk er tvíþætt, stéttarfélag og fagfélag. Að hluta er LÍ þó einnig félag atvinnurekenda.

LÍ er flókið að uppbyggingu og ekki auðvelt að fá yfirsýn yfir það. Ekkert skipurit er aðgengilegt þeim sem vilja kynna sér það. LÍ er í raun eins og regnhlíf fyrir aðildarfélög, sem í flestum tilvikum eru svæðafélög. Í vissum tilvikum eru önnur félög aðilar að LÍ og bein einstaklingsaðild að LÍ er einnig möguleg. Í raun er skipulagið enn flóknara, sem dæmi þá eru sérgreinafélögin ekki aðilar að LÍ en gætu verið það við vissar aðstæður.

Það sem mest hefur verið rætt síðustu misseri, hvað varðar skipulag LÍ, er aðild læknana að félaginu. Að mínu áliti þarf á næstunni einnig að ræða framtíðaruppbyggingu félagsins í heild sinni. Ef til vill er núverandi skipan sú besta, en það þólar skoðun. Til að umræðan verði markviss þarf að kynna núverandi uppbyggingu félagsins fyrir félagsmönnum.

Þó form sé mikilvægt er innihald félagsins enn mikilvægara. Hvað viljum við að LÍ geri?

Talsverð gagnrýni kom fram á árinu á frammi- stöðu LÍ sem stéttarfélags og hagsmunagæslu- félags. Sumt átti við rök að styðjast, annað ekki. Af þeirri umræðu er þó ljóst er að það þarf að móta félaginu skýra stefnu að undangenginni viðtækri umræðu í læknasamfélaginu. Á komandi miss- erum gæti stéttarfélagshlutverk LÍ orðið enn mik- ilvægara en áður. Félagið ætlar á næstunni að ráða hagfræðing til að aðstoða félagsmenn og samn- inganefndir lækna í sinni vinnu. Hagfræðingar stórra stéttarféлага eru oft og einatt álitsgjafar í fjölmiðlum og stunda hagsmunagæslu á þeim vettvangi. Þar liggja ef til vill ónýtt tækifæri fyrir læknasamtökin í framtíðinni.

Almennt held ég að segja megi að meiri sátt hafi ríkt um starf LÍ sem fagfélags. Þar er þó einnig tilefni til að velta fyrir sér hvort félagsmenn vilja breytingar og hvort við eigum að taka að okkur ný verkefni og vinna á annan hátt en áður nú á 21. öldinni.

LÍ mun hafa í mörg horn að líta á næstunni. Huga þarf að almannatengslamálum lækna í stóru samhengi, útgáfumálum okkar og upplýs- ingaflæði frá læknasamtökunum. Getum við bætt þetta með því að gera skrifstofu LÍ að öllu leyti

rafræna? Hvernig getum við nýtt miðlana í eigu lækna, sem eru Læknablaðið og heimasíða LÍ, sem best til að koma málstað okkar á framfæri? Þessir miðlar eru mikilvægur vettvangur fyrir umræður okkar og skoðanaskipti.

LÍ þarf að móta stefnu í húsnaðismálum félags- ins. Eigum við að vera kyrr í Hlíðasmáranum eða byggja yfir læknafélögin? Eigum við að selja Hlíðasmáran og leigja? Læknar þurfa að ákveða hvort halda á áfram rekstri stórs orlofskerfis. Það þarf að kanna hverjir njóta kosta Orlofsjóðs, er það meirihluti lækna eða aðeins lítill hópur? Málefni Almenna lífeyrissjóðsins þarf að ræða og læknar þurfa áfram að hafa áhrif þar. Höfum við í raun forræði yfir lífeyrissjóðnum? Hverjum er treystandi til að fara með lífeyrismál okkar?

Á LÍ að sækjast eftir frekari ábyrgð og verkefni- um? Eigum við að vinna áfram að kerfi kring um endurmenntun lækna? Á LÍ að sækjast eftir for- ræði yfir fjármunum til endurmenntunar og getur félagið tryggt skynsamlegri og betri nýtingu þess fjár? Á félagið að sækjast eftir forræði yfir útgáfu lækningaleyfa? Eigum við að setja enn meiri kraft í álitsgjafir á frumvörpum til laga og öðru því sem félagið er í dag beðið um álit á? Eða á félagið að taka meira frumkvæði í slíkri vinnu og setja kraft í "lobbyisma"?

Ætti LÍ að hvetja, þjálfa og styðja lækna til þátttöku í pólitík? Slík þátttaka lækna er að ég tel þörf, jákvæð og æskileg, óháð hefðbundnum hægri-vinstri skoðunum. Gildi sem eru læknum töm eins og mannúð, réttlæti, samúð og umhyggja mættu eiga sér fleiri málssvara í öllum flokkum á alþingi, sem og í ríkisstjórn og stofnunum ríkisins. Þurfum við læknar að breyta þeim hugsunarhætti að líta á það sem soun á hæfileikum og kunnáttu ef læknir nýtir þekkingu sína á vettvangi stjórnunar eða stjórn mála? Ég tel að þjóðin þurfi fleiri lækna í pólitík.

Læknar þurfa að ræða skipulag stefnu og hlutverk LÍ og læknasamtakanna í heild á næstu misserum. Mikilvægt er að við höfum skýr mark- mið og leiðir í faglegum málum, félagsmálum og fræðslumálum. Þörf er á skýrri stefnu frá LÍ varð- andi kjaramál, hagsmunamál og leiðir í almanna- tengslum. Læknar þurfa í ríkari mæli að láta sig varða þjóðmál og pólitík. Umræður um þessi mál þarf að taka á dagskrá læknasamtakanna strax.

Stjórn LÍ

Birna Jónsdóttir,
 formaður
 Þóririnn Guðnason,
 varaformaður
 Sigurveig Pétursdóttir,
 gjaldkeri
 Sigríður Ó. Haraldsdóttir,
 ritari
 Elínborg Bárðardóttir
 Hjördís Þórey Þorgeirsdóttir
 Kristján G. Guðmundsson
 Sigurður Böðvarsson
 Valgerður Rúnarsdóttir

Í pistlunum *Úr penna stjórnarmanna LÍ* birta þeir sínar eigin skoðanir en ekki félagsins.